

Verslag 2025

1. BESTUURSVERSLAG

De (voormalige) synagoge van Meerssen is een waardig monument ter nagedachtenis van de joodse gemeenschap die Meerssen tot de tweede wereldoorlog rijk was.

De (voormalige) Synagoge van Meerssen is gebouwd in 1853. Gerestaureerd in 1989. De synagoge van Meerssen is eigendom van de Stichting Synagoge Meerssen.

De (voormalige) Synagoge Meerssen: een architectonisch pareltje, rijksmonument en Limburgs cultureel erfgoed, gedenkplaats en leerhuis

Het primaire doel van de Stichting Synagoge Meerssen is de instandhouding van de (voormalige) Synagoge als een blijvend object om het verhaal van de Jodenvervolging aan een volgende generatie te kunnen overdragen. Om blijvend waakzaam te zijn tegen achterstelling, discriminatie, racisme en haat. De stichting Synagoge Meerssen streeft naar een opzet waarbij de functies leren, gedenken en ontmoeting gecombineerd worden.

Dit streven wordt enerzijds ingevuld door een museale functie (vaste voorstelling in daartoe specifiek ingerichte tentoonstellingskasten en wisselende tentoonstellingen) en gerichte educatie aan leerlingen van basisscholen en het voortgezet onderwijs. Anderzijds door lezingen, voordrachten en kleine culturele activiteiten.

Bestuurssamenstelling 01-01-2025

Bert Kersten	voorzitter
Henk Berens	secretaris
Marc Schats	penningmeester
Simon Manassen	
Jaap Zomerplaag	
Jacques Lemmens	

Onderwerpen

In mei 2022 heeft het bestuur de beleidsvoornemens 2022-2025 vastgesteld. Beleidsvoornemens gericht op:

1. het verbeteren van de aantrekkelijkheid (opknappen);
2. het verbeteren van de toegankelijkheid van het gebouw, met name voor mindervaliden;
3. realiseren van nieuwbouw met daarin een miva-toilet, opslagcapaciteit en een pantry;
4. het verbeteren van de akoestiek.

Ad 1. In de realisatie van deze voornemens is in 2022 begonnen met de Synagoge van kelder tot nok te schilderen, te verfraaien en opnieuw inrichten. Daarbij, en dat is in 2023 afgerond, een opknapbeurt van het dak en het gewelf. Een verbetering mede gerealiseerd met een financiële bijdrage van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed in het kader van Subsidieregeling instandhouding monumenten.

Ad 2. In 2023 zijn de eerste voorbereidingen zijn getroffen ter verbetering van de toegankelijkheid van de synagoge, met name voor mindervaliden, en het optimaliseren van het multifunctionele gebruik van de Synagoge. Daartoe is overleg gevoerd met de gemeente Meerssen en de Provincie Limburg.

Ter verbetering van die toegankelijkheid, met name voor mindervaliden, is bij de gemeente Meerssen subsidieaanvraag ingediend. De gemeente Meerssen beschikt een bedrag van

€ 30.000,- om de voorbereidingen, m.n. inschakelen van een architect, te kunnen starten.

Met het toegekende subsidie hebben de HVN-architecten een uitvoeringsplan en kostenberekening uitgewerkt. Met dit voorwerk is bij het provinciaal bestuur, in samenspraak met de gemeente Meerssen, ook een subsidie aangevraagd. In december 2023 komt het besluit van het provinciaal bestuur dat zij voor ruim € 50.000,- willen bijdragen.

In 2024 vindt bevoorschotting plaats vanuit de provincie: €46.240,49

Vanuit de gemeente Meerssen heeft de stichting in 2024 € 8.046,50 mogen ontvangen (declaratie over 2023). Voor 2024 is € 7.439,15 gedeclareerd. Voor 2025 € 14.373,45

In 2025 komt de gemeente Meerssen met een 2de beschikking, groot € 47.516,00 waarvan € 42.764,40 in 2025 is ontvangen.

In 2025 heeft veelvuldig overleg plaatsgevonden met de gemeente Meerssen voor de realisatie van een buitenlift en hellingbaan. In september 2024 is deze aanpassing van het voorplein vergund.

De praktische voorbereidingen zijn opgestart. Eind 2025 hebben de uitvoerende werkzaamheden een aanvang gekregen. Realisatie voorjaar 2026.

De trage uitvoering van het project 'verbeteren toegankelijk Synagoge' leidt bij het bestuur tot vele kopzorgen. Drie maal is bij de provincie uitstel moeten worden aangevraagd daar telkens de einddatum van het project niet realiseerbaar blijkt te zijn. Financiering staat steeds weer onder druk.

Ad 3. Het realiseren van nieuwbouw met daarin een miva-toilet, opslagcapaciteit en een pantry zal aangepakt worden in de beleidsperiode 2026-2030.

Ad 4. Akoestische maatregelen zijn in 2024 gerealiseerd met een bijdrage van de gemeente Meerssen van € 11.095,34

Belangrijke andere, dan bovenstaande, onderwerpen besproken in de 8 bestuursvergaderingen van 2025 zijn:

1. zoeken naar meer/nieuwe gebruikers;
2. het tuinonderhoud en onderhoudsklussen;
3. opruimen en herinrichting Synagoge;
4. nieuwe tentoonstellingen (verdwenen joods leven en Stolpersteine expositie)
5. aanschaf beeld Anne Frank;
6. opendeurdagen en publiciteit;
7. het bieden van mogelijkheden voor concerten;
8. het werven nieuwe bestuursleden en/of vrijwilligers;
9. overleg achterburen over medegebruik tuin;
10. financieel overzicht 2024 en het verslag van het bestuur 2024;
11. begroting 2026.

Financiën

Het jaar 2025 sluit met een negatief saldo van € 569,68. Aan inkomsten in de reguliere exploitatie van € 15.635,92 en aan uitgaven € 13.905,67. Daarbij, voor het project 'verbeteren toegankelijkheid Synagoge' zijn de inkomsten € 50.344,45 en de uitgaven € 52.644,38.

De stichting Synagoge Meerssen mocht in 2025 voor het eerst een bijdrage van de gemeente Meerssen ontvangen - groot € 7.800,00 - ter dekking van een deel van de exploitatiekosten.

Bestuurssamenstelling 31-12-2025

Bert Kersten	voorzitter
Henk Berens	secretaris
Marc Schats	penningmeester
Simon Manassen	
Jaap Zomerplaag	
Jacques Lemmens	

2. AKTIVITEITENVERSLAG

Opendeurdagen en tentoonstellingen

In 2022 heeft het bestuur het besluit genomen om minimaal 10 keer per jaar de deuren van de Synagoge open te zetten voor het publiek. In 2025 resulteert dat in 11 zondagmiddag-openstellingen en 10 extra openstellingen voor de tentoonstelling 'verdwenen joods leven in Limburg'. Samen **435** bezoekers. Met name met artikelen in de Geulbode en aankondigingen op de eigen website is daartoe opgeroepen.

In 2025 is de museale functie van de Synagoge sterk verbeterd door de expositie 'En dan hoor je er niet meer bij' van de Stolpersteine werkgroep Meerssen. Deze expositie heeft een vaste plek gekregen op de galerij.

Naast de 'Stolpersteine' panelen heeft 2025 ook in het teken gestaan van de expositie 'verdwenen joods leven in Limburg'.

Vast in de Synagoge is het getoonde verhaal over het wel en wee van de joodse gemeenschap van Meerssen. Ook staan de 12 gedenkplaten van Appie Drielsma, een beeld van Anne Frank en de druksels van Hendrik Werkman te pronken.

Scholenbezoek

Leerlingen van basisschool Sint Franciscus (2 groepen) en van het Stella Maris-College (3 groepen) hebben een bezoek gebracht aan de Synagoge. Naast vragen over het joodse geloof en de joodse rituelen is er aandacht voor de andere Abrahamitische religies en over de holocaust. In totaal **128** leerlingen.

Optredens

In 2025 hebben er 4 optredens plaatsgevonden, 2 koren en 2 gezelschappen. Samen **209** bezoekers.

Rond- en inleidingen

9 Rond- en inleidingen heeft de synagoge in 2025 verzorgd, waarbij **163** toehoorders aanwezig waren.

Workshops en vergaderingen

Externe organisaties hebben in 2025 voor 15 keer gebruik gemaakt van de synagoge voor een vergadering, workshop of informatiebijeenkomst. Dit resulteert in **180** deelnemers.

Spontane binnenkomers.

Bij onderhoud- en schoonmaakwerk staat de deur van de Synagoge vaak open. Dit leidt tot een spontaan bezoek van **21** passanten.

Totaal

In 2025 kent de Synagoge **1136** bezoekers, deelnemers en toehoorders. Daarbij opgemerkt dat in verband met werkzaamheden aan het voorplein de activiteiten in december 2025 zijn geannuleerd.

Meerssen, 10 februari 2026